

Les 6

lernu!

 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tiu ĉi projekto estas financata per subteno de Eŭropa Komisiono. Tiu ĉi publikaĵo respegulas nur vidpunkton de la aŭtoro, pro tio la Komisiono ne povas esti respondeca pri ajna uzado de informoj, kiuj aperas ĉi tie.

La tuta enhavo, se ne estas indikite ie eksplicite io alia, apartenas al *lernu.net* kaj estas publikigita sub la permesilo [Krea Komunajo Atribuite-Nekomerce-Samkondiĉe 4.0 Tutmonda](#).

<https://lernu.net/instruado?lang=nl>

▼ Grammatica

Esprimo de deziro.

De uitgang **-u** wordt niet alleen in de rechtstreekse gebiedende wijs gebruikt, maar ook in een ondergeschikte zin waarin zich een bevelend of verlangend werkwoord (wensen, willen, eisen) bevindt, door een voegwoord **ke** verbonden, met een onafhankelijk zinsdeel.

Mi deziras, ke vi lernu. = Ik wens dat je leert.

La patro volas, ke mi iru. = De vader wil dat ik ga.

je

Het voorzetsel **je** is zoals een zogenoemd joker-voorzetsel. Het heeft geen bepaalde betekenis, maar wordt gebruikt als geen enkel ander voorzetsel geschikt is. Het is dikwijls bruikbaar in tijdsuitdrukkingen:

Je kioma horo vi venos? = Om welk uur zal je komen?

Je la kvina horo. = Om vijf uur.

farti

Dit werkwoord gebruikt men in de uitdrukking:

Kiel vi fartas? = Hoe stel je het? (Hoe gaat het met jou?)

-eg-

Het achtervoegsel **-eg-** wordt gebruikt om vergrotingen te vormen:

librego = een turf (dik boek)

bonega = uitstekend

varmega = heet

homego = een kerel (enorme mens)

belega = prachtig

-et-

Het achtervoegsel **-et-** wordt gebruikt om verkleinwoorden te vormen:

libreto = een boekje

varmeta = lauw

beleta = leuk

hometo = mensje

-iĝ-

Het achtervoegsel **-iĝ-** betekent beginnen te zijn, zo worden, zoals beschreven wordt in de stam van het woord:

riĉiĝi = rijk worden

trankviliĝi = rustig worden

resaniĝi = genezen (weer gezond worden)

geedziĝi = trouwen (echtgenoten worden)

▼ Lesblok 25 (sessies 49-50)

Leerdoelen

- nieuwe affixen **-ET-** en **-EG-** leren
- grammatica uit de vorige lessen herhalen
- oefenen van luisterend begrijpen

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Oefening **M1**
- Oefening **M2**
- Oefening **M3**
- Antwoorden **M4**
- Oefening **M5**
- Antwoorden **M6**
- Oefening **M7**
- Kopieën van **M8**
- Kopieën van **M9**

Nieuwe woorden

ridi = lachen

rideti = glimlachen

troviĝi = zich bevinden

Leerplan

10 min Pauze

Deel de oefening **M1** uit. Gebruik de beelden om de oefening te verklaren en de betekenis van de achtervoegsels **-ET-** en **-EG-**. Het deel "Doe het zelf" wordt gedaan door iedere leerling afzonderlijk, jouw taak is de antwoorden na te zien.

10 min Pauze

Deel **M2** uit. Vraag de leerlingen zinnen te bouwen met de achtervoegsels **-ET-** en **-EG-**.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

20 min Pauze

Deel **M3** uit. Speel Geluidsopname **1** en luister samen twee keer naar de dialoog.

De leerlingen moeten de juiste keuze maken volgens wat er in de dialoog gebeurt: of het gaat over eten, een foto of een school (het juiste antwoord is B). Daarna luisteren ze opnieuw naar de dialoog en maken de zinnen af.

Antwoorden staan in **M4**.

10 min Pauze

Pauze

10 min Pauze

Deel **M5** uit. Vraag de leerlingen de achtervoegsels **-ET-** en **-EG-** toe te voegen, volgens wat betekenis heeft in de zin.

Antwoorden staan in **M6**.

10 min Pauze

Deel **M7** uit. Elke leerling moet telkens drie zinnen bouwen door enkele woorden uit de kader te gebruiken. Ze mogen er meer dan één gebruiken in elke zin.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

5 min Pauze

Zing het liedje **M8** samen twee, drie keer.

Geef de huistaken op.

M1 Oefening

dometo

domo

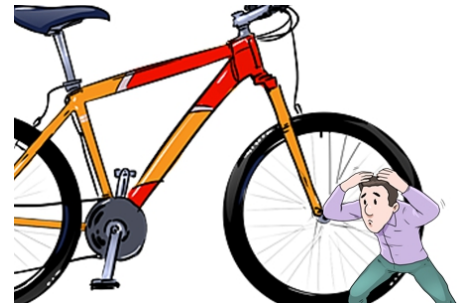
domego

bicikleta

biciklo

biciklego

rideti

ridi

ridegi

Doe het zelf.

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Oefening

Vorm het juiste woord met het achtervoegsel **-et-** of **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fiŝo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Oefening

Luister twee keer naar de dialoog. Kies het juiste antwoord.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

a) manĝoj

b) fotoj

c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

M5 Oefening

Voeg het juiste element **-et-**, **-eg-** toe.

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Antwoorden

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**jet**on.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Oefening

Schrijf drie zinnen met enkele uit de volgende woorden. Let op de uitgangen **-j** en **-n**.

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

M8 Liedje

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodie: [YouTube](#)

M9 Huistaak

Schrijf een kort verhaal. Gebruik de onderstaande zinnen als begin.

Ĉu vi aŭdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 26** (sessies 51-52)

Leerdoelen

- het achtervoegsel **-iĜ-** leren kennen, dat een toestandsovergang aanduidt
- het achtervoegsel **-iĜ-** gebruiken met het element **pli**
- tabelwoorden herhalen
- Esperanto-spreekwoorden leren kennen

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Oefening **M10**
- Oefening **M11**
- Oefening **M12**
- Antwoorden **M13**
- Oefening **M14**
- Kopieën van **M15**
- Kopieën van **M16**

Leerplan

20 min Pauze

Deel **M10** uit. Gebruik de beelden om de oefening te verklaren en de betekenis van het achtervoegsel **-lĜ-**: het voorwerp krijgt een nieuwe eigenschap. Leerlingen vormen woorden uit de puzzelstukken en vertalen ze.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

20 min Pauze

Deel **M11** uit. Vraag de leerlingen woorden te vormen met het achtervoegsel **-lĜ-**. Help hen in het begin en verklaar dat het element **pli** kan gebruikt worden (**pliboniĝis, plivarmiĝis...**).

10 min Pauze

Pauze

20 min Pauze

Deel **M12** uit. Luister naar Geluidsopname **2**. Antwoorden staan in **M13**.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

15 min Pauze

Deel **M14** uit. Vraag de leerlingen de juiste antwoorden op de vragen te vinden. Deel hen daarna in duo's en vraag hen de dialogen te spelen.

5 min Pauze

Zing het liedje **M15** samen twee, drie keer.

Geef de huistaken op.

M10 Oefening

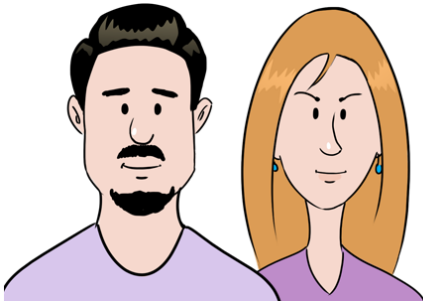

varma kafo

La kafo malvarmiĝas.

malvarma kafo

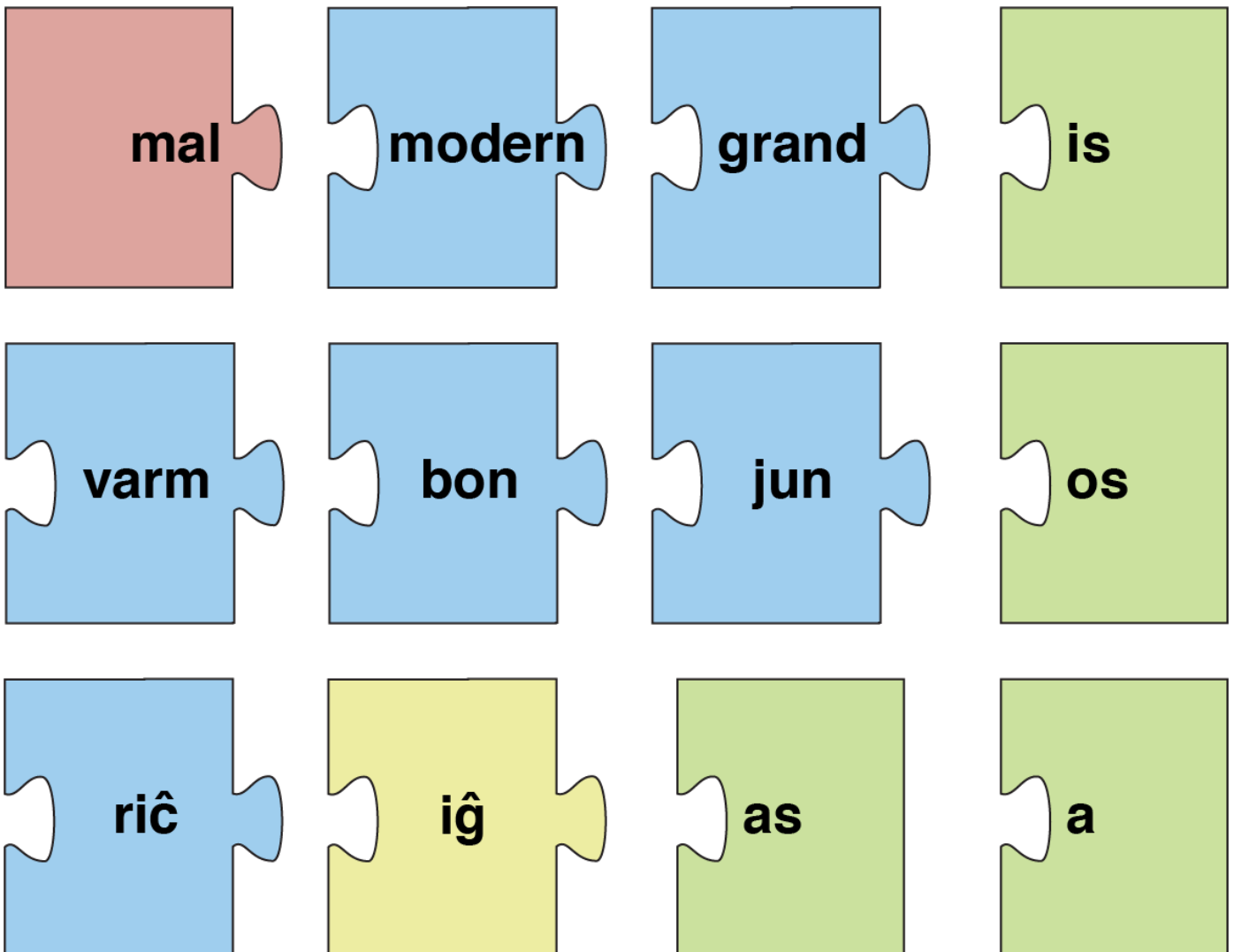
junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.

maljunaj geedzoj

Vorm woorden uit de puzzelstukken en vertaal ze in jouw taal.

M11 Oefening

Voeg het juiste werkwoord toe met het achtervoegsel **-iĝ-**.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Oefening

Luister naar audiobestanden met verschillende Esperanto-spreekwoorden en voeg de ontbrekende woorden toe.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Antwoorden

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Oefening

Verbind de vragen met de antwoorden. Speel daarna de rol in duo's.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodie: naar het Franse lied 'Frère Jacques'

M16 Huistaak

Voeg het juiste element **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re** toe. Elk element mag maar één keer gebruikt worden.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

Oplossing:

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg**eble**!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ **Lesblok 27** (sessies 53-54)

Leerdoelen

- dat **-IG-** toegevoegd kan worden aan werkwoorden (**fermi – fermiĝi**).
- de nieuwe affixen **-UL-** en **-IND-** leren kennen
- lezend begrijpen oefenen

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Oefening **M17**
- Oefening **M18**
- Antwoorden **M19**
- Oefening **M20**
- Antwoorden **M21**
- Oefening **M22**
- Kopieën van **M23**
- Kopieën van **M24**

Leerplan

20 min Pauze

Deel **M17** uit. Verklaar met hulp van de puzzel het achtervoegsel **-IĜ-** door de tabel: het voorwerp gaat over naar een nieuwe toestand. Tot nu voegden wij het achtervoegsel **-IĜ-** alleen toe aan bijvoeglijke naamwoorden (**bona – boniĝis, granda – grandiĝis...**). Zo kreeg het onderwerp een nieuwe eigenschap. Nu zullen we **-IĜ-** toevoegen aan werkwoorden: dan betekent het een overgang naar een nieuwe toestand.

De leerlingen werken in groep en vormen woorden uit de puzzelstukken en vertalen ze naar hun taal.

Voorbeelden:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

20 min Pauze

Deel **M18** uit. Vraag de leerlingen de gaten in te vullen met het juiste woord met **-IĜ-**. Vergewis je ervan dat de leerlingen de betekenis van de woorden in de doos begrijpen.

Antwoorden staan in **M19**.

10 min Pauze

Pauze

10 min Pauze

Deel **M20** uit. Verdeel de leerlingen in duo's. Elke groep moet de stukken van een dialoog in de juiste volgorde schikken.

Je kunt de leerlingen herinneren aan de achtervoegsels **-UL-** en **-IND-**, die ze geoefend hebben in de laatste oefeningen.

Antwoorden staan in **M21**.

10 min Pauze

Deel **M22** uit.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

15 min Pauze

De duo's, die **M20** in de juiste orde gezet hebben, spelen nu de dialoog. Kies daarna een groep en vraag die de dialoog voor te stellen aan de klas, die hun antwoorden naziet.

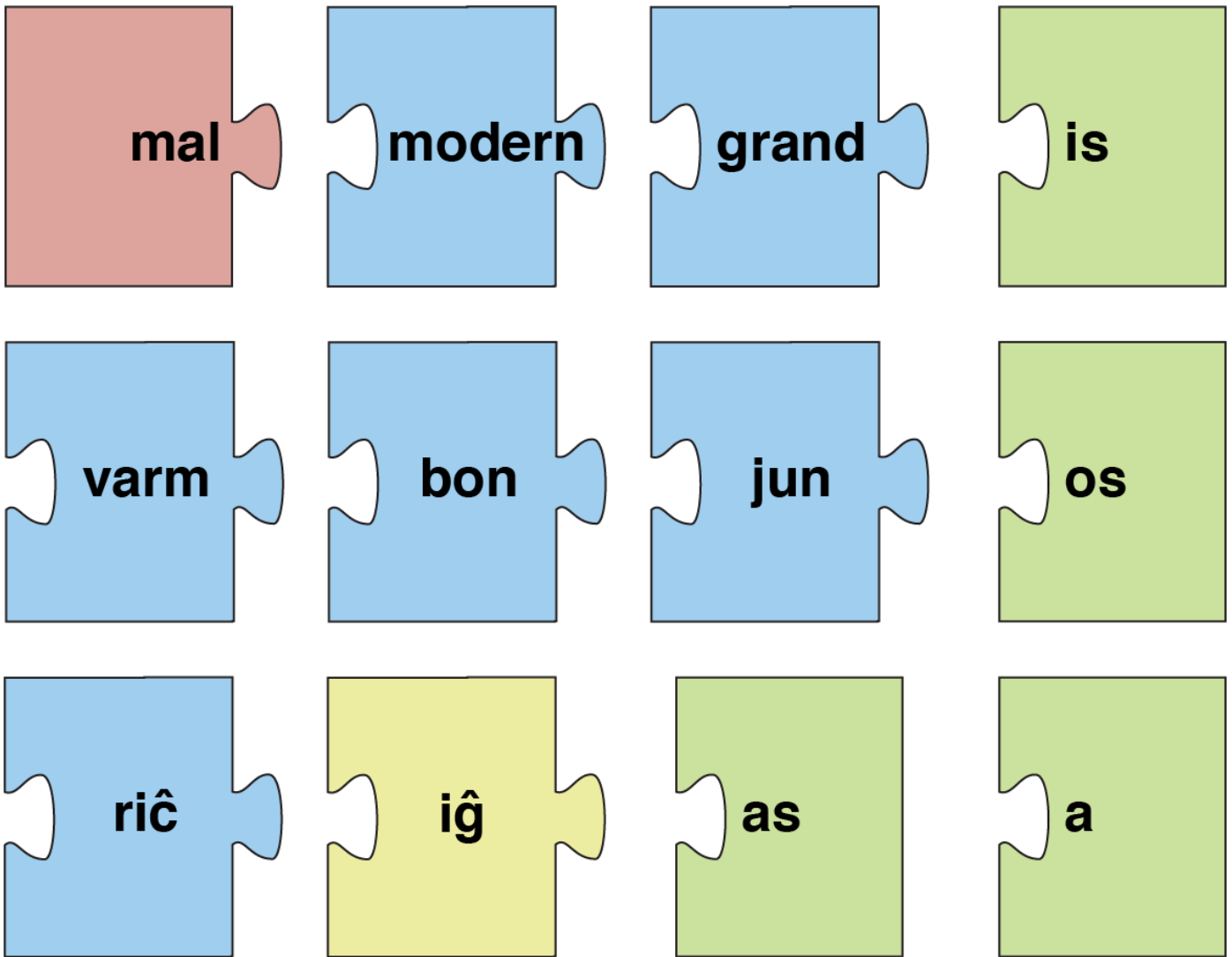
5 min Pauze

Ga terug naar liedje **M23** uit les 5. Vraag de leerlingen het liedje te vertalen en het twee, drie keer te zingen.

Geef de huistaken op.

M17 Oefening

Vorm woorden uit de puzzelstukken en vertaal ze in jouw taal.

M18 Oefening

Vul de gaten in met het juiste werkwoord.

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniu homoj plu estis videblaj.

M19 Antwoorden

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Oefening

Deel op in duo's en zet de dialoog in de juiste orde. Daarna spelen de leerlingen de dialogen.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuir kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Antwoorden

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

M22 Oefening

Zet de juiste zinsdelen samen. Vertaal de samengestelde zin in jouw taal.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortigis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Huistaak

Bouw drie zinnen door meerdere uit volgende woorden te gebruiken. Je kunt hetzelfde woord meermaals gebruiken in één zin. Je kunt andere woorden toevoegen.

voorbeeld:

En la **strato troviĝas granda domo.**

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 28** (sessies 55-56)

Leerdoelen

- tabelwoorden herhalen
- oefenen van spreken en nabootsen van een levende toestand (sketch)

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluiden **1, 2**
- Kopieën van **M25**
- Kopieën van **M26**
- Kopieën van **M27**
- Kopieën van **M28**

Leerplan

20 min Pauze

Deel de dialogen **M25** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

15 min Pauze

Verdeel de klas in drie groepen. Vraag elke groep zo veel mogelijk zinnen te schrijven in vijf minuten. In elke zin zet één groep woorden met **ĈI-** (*ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian*), een andere groep met **I-** (*iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam*) en de derde zet woorden met **NENI-** (*neniu, nenio, neniun, nenion, neniam, neniel, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien*). Daarna leest elke groep luidop telkens 1 zin en vertaalt en verbetert de andere groep hem. De groep die de meeste fouten vindt, gemaakt door een andere groep, wint.

5 min Pauze

Zing het liedje **M26** samen twee, drie keer.

10 min Pauze

Pauze

10 min Pauze

Speel een ander spel met tabelwoorden. Verdeel de leerlingen in twee groepen. Elke groep schrijft een zo lang mogelijke zin met zo veel mogelijk tabelwoorden, bijvoorbeeld: *En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....*

De groepen schrijven zinnen gedurende drie minuten en lezen ze daarna luidop en de andere groep vertaalt en berekent hoeveel juist gebruikte tabelwoorden er in de zin zijn.

30 min Pauze

Deel de sketch **M27** uit. Vorm groepen van 4 en vraag hen de sketch te oefenen.

Geef de huistaken op.

M25 Dialogo

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodie: naar het Franse lied 'Frère Jacques'

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n , ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Huistaak

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 29** (sessies 57-58)

Leerdoelen

- tabelwoorden herhalen
- grammatica uit de vorige lessen herhalen
- oefenen van spreken en nabootsen van een levende toestand (sketch)

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluid **3**
- Kopieën van **M27**
- Kopieën van **M29**
- Oefening **M30**
- Oefening **M31**
- Oefening **M32**
- Kopieën van **M33**

Leerplan

20 min Pauze

Deel de dialogen **M29** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

10 min Pauze

Deel **M30** uit. Vraag de leerlingen om de zinnen aan te vullen.

10 min Pauze

Deel **M31** uit. Vraag de leerlingen de zinnen te vertalen.

10 min Pauze

Pauze

25 min Pauze

Vraag de leerlingen opnieuw de sketch **M27** te oefenen. Daarna spelen de groepen de sketch voor de klas.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

10 min Pauze

Deel **M32** uit. Vraag de leerlingen om de zinnen aan te vullen.

5 min Pauze

Zing samen het liedje **Dek boteloj**.

Geef de huistaken op.

M29 Dialogo

Maria Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.

Johano Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.

Maria Kion vi diras?

Johano Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.

Maria Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.

Johano Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.

Maria Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?

Johano Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.

Maria Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Oefening

Vervolledig de zinnen.

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____.

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____.

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant _____.

M31 Oefening

Vertaal in jouw taal.

Li sidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Oefening

Vervolledig de zinnen.

Sur i _____ strato, iras policisto. K _____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ _____ knabo estas malbon _____ o?

Ana nen _____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t _____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak _____ on.

K _____ vivas grand _____ uloj? K _____ grandaj ili estas? T _____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k _____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen _____ malbonulo ŝatas lerni en lern _____ o.

M33 Huistaak

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 30** (sessies 59-60)

Leerdoelen

- tabelwoorden herhalen
- grammatica uit de vorige lessen herhalen

Benodigde leermiddelen

- computers voor leerlingen (of gebruik de alternatieve oefening)

Vorbereiding

- Geluid **4**
- Kopieën van **M34**
- Oefening **M35**
- Kopieën van **M36**

Leerplan

40 min Pauze

Deel de dialogen **M34** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

10 min Pauze

Pauze

20 min Pauze

Deel **M35** uit. Vraag de leerlingen om de zinnen aan te vullen.

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

20 min Pauze

Speel een ander spel met tabelwoorden. Verdeel de leerlingen in twee groepen. Elke groep schrijft een zo lang mogelijke zin met zo veel mogelijk tabelwoorden, bijvoorbeeld: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

De groepen schrijven zinnen gedurende drie minuten en lezen ze daarna luidop en de andere groep vertaalt en berekent hoeveel juist gebruikte tabelwoorden er in de zin zijn.

Geef de huistaken op.

M34 Dialogo

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Oefening

Vervolledig de zinnen.

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Huistaak

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.